

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

Auteur(s): Frea Janssen-Vos
Titel: Spel en ontwikkeling.
Uitgeverij: Koninklijke Van Gorcum / APS
Plaats: Assen / Utrecht
Jaar: 2004
Pagina's: 198
ISBN-13: 978-90-232-4003-7

Spel en ontwikkeling is een boek dat door iedereen moet gebruikt worden die door middel van spel de ontwikkeling van kinderen uit de kleuterklas wil stimuleren. Zeker voor kinderen uit achterstandssituaties kunnen de doordachte activiteiten uit dit boek een grote meerwaarde hebben. Ook dit boek is een onderdeel van het onderwijsconcept *Ontwikkelingsgericht onderwijs* zoals het werd uitgewerkt door het Nederlandse onderwijsbureau APS. Wie hierover meer wil weten, mag contact opnemen met Ellen Zonneveld (e.zonneveld@aps.nl). Zij geeft je graag alle nodige informatie.

Het uitgangspunt van dit boek is duidelijk: anders dan vroeger, kunnen kinderen van nu vaak niet meer spelen. Het is de taak van de volwassenen om hen dat spelvermogen terug te geven. Waarom? Omdat er in een goed ontwikkeld spel heel veel gebeurt:

- Kinderen worden sociaal vaardiger.
- Kinderen leren de taal gebruiken.
- Kinderen gebruiken en ontwikkelen hun voorstellingsvermogen.

Kortom, door het spel ontwikkelen ze zich op sociaal-emotioneel en cognitief gebied.

Het eerste hoofdstuk van het boek bestaat uit praktijkvoorbeelden die meteen geduid worden en rijkelijk geïllustreerd zijn. Meteen worden ook de twee niveaus waarop het boek geschreven werd duidelijk: het eerste niveau is dat van het jonge kind, het tweede dat van de leerkracht. Deze twee niveaus zijn verder in alle hoofdstukken van het boek expliciet aanwezig. Het tweede hoofdstuk sluit hier onmiddellijk op aan en geeft een meer theoretische achtergrond voor het spelen en de spelactiviteiten. De conclusies van dit tweede hoofdstuk spreken voor zichzelf:

- Volwassenen doen ertoe: spelen heeft een ontwikkelende waarde als leerkrachten spelactiviteiten organiseren en dat spel begeleiden in de richting die zij belangrijk vinden.
- Begeleide activiteiten bevorderen de ontwikkeling meer dan het vrije spel, omdat begeleide activiteiten zich kunnen richten op de zone van de naaste ontwikkeling. Daardoor garanderen ze een meer intense stimulering van de ontwikkeling.
- Samen spelen is zeer belangrijk. Kinderen leren meer uit het contact met elkaar dan uit individueel spel. Ze leren ook om te communiceren, taal te gebruiken en hardop na te denken.

De volgende hoofdstukken richten zich telkens op een bepaald ontwikkelingsaspect en zijn relatie met het spel. Volgende thema's komen aan bod:

- Manipuleren en bewegend spel.
- Rollenspel.
- Constructiespel.
- Thematisch spel.

De structuur is telkens hetzelfde. Eerst wordt de relatie tussen het soort spel en de ontwikkeling scherpgezet. Daarna worden de mogelijke ontwikkelingsgerichte spelactiviteiten heel concreet beschreven. Ook het aandeel van de leerkracht in het beschreven soort spel wordt toegelicht. Er wordt aangegeven wat de mogelijkheden zijn om te observeren tijdens het spel en hoe een en ander kan geregistreerd worden.

Nieuwsbrief Leren - Boekbespreking Lieven Coppens

Eerder verschenen op: <http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be>

In het zevende en laatste hoofdstuk wordt het boek als het ware nog eens geannoteerd samengevat. Hierbij is er speciale aandacht voor de noodzakelijke leerkrachtvaardigheden enerzijds en de opbrengsten van spel als didactische en inhoudelijk middel anderzijds.

Een waardevol boek!

[2008-10-19]